

نام و نام خانوادگی:	باسمه تعالی	آزمون درس: فارسی (وزارتی - تکمیلی)
شماره صندلی:	سازمان ملی پرورش استعداد های درخشان	اداره کل آموزش و پرورش استان لرستان
کلاس:		پایه : نهم
دبیر:	امتحانات هماهنگ مدارس استعداد های درخشان استان لرستان	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۰۵
شهرستان:	نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲	ساعت شروع: ۱۰ صبح
(مهر آموزگاره)		مدت امتحان: ۷۰ دقیقه
دو صفحه، ۲۱ سؤال		

نام و نام خانوادگی دبیر:	نمره به عدد:	نام و نام خانوادگی دانش آموز:
تاریخ و امضا:	نمره به حروف:	
میدای ز آموختن، یک زمان به دانش میفکن دل اندر گمان		
(الف) معنی واژه (۱/۵ نمره) ۱- واژه «ورد» به معنای «گل سرخ» است. ۲- در بیت زیر واژه ای را مشخص کنید که امروزه معنای دیگری دارد؟ عقل حیران شود از خوشه زرین عنب فهم عاجز شود از حقه یاقوت انار ۳- کدام گزینه درباره واژه های «باشندگان، احزان، صنع و خصال» درست است؟ الف) خصال و خواص هر دو جمع خاصه هستند. ب) معنای آنها به ترتیب: «ساکنان، اندوه ها، احسان ها، ویژگی». ج) سه واژه، جمع مکسر هستند. د) معنای آنها به ترتیب: «حاضران، غم ها، آفرینش، ویژگی ها». ۴- در کدام یک از دو بیت زیر، معنای امروزی واژه «تسبیح» به کار رفته است؟ الف) کوه و دریای و درختان همه در تسبیح اند نه همه مستمعی فهم کند این اسرار ب) مَنه - زنهار - دل بر مهلت صد ساله دنیا که آخر می شود، چندان که یک تسبیح گردانی		
(ب) معنی و مفهوم شعر و نثر (۳/۷۵ نمره) ۵- به نثر روان برگردانید. الف) اگر از او پوشیده دارند استراق سمع نکند. ب) گرچه منزل بس خطرناک است و مقصد بس بعید ج) چو کاهل بود مرد برنا به کار ۶- در عبارت زیر، معنای کنایی آخرین جمله چیست؟ تا نخواهند کسی را پند مده؛ خاصه کسی را که پند نشنود که او خود اوفتد.		
(ج) دانش ادبی (۲/۲۵ نمره) ۷- در مصراع «که تواند که دهد میوه الوان از چوب» چه نوع پرشی به کار رفته است؟ ۸- در بیت زیر تخلص را مشخص کنید. چو فرهاد از جهان بیرون به تلخی می رود سعدی ۹- با توجه به بیت زیر به سؤالات پاسخ دهید. یکی آرزو کن که تا از هوا کجاست آید افگندن اکنون هوا الف) قافیه ها را مشخص کنید. (..... و) ب) در این بیت چه نوع جناسی به کار رفته است؟ ۱۰- در عبارت زیر، شبه و ادات تشبیه را مشخص کنید. ایران با همه فراخنای فرهنگی و گستردگی جغرافیایی به گلستانی می ماند که در دامن خود عزیز کانی را می پروراند.		

(د) دانش زبانی (۲/۲۵ نمره)

۱۱- جدول زیر را کامل کنید.

گروه اسمی	صفت برتر	هسته
همان انسان داناتر		

۱۲- با توجه به بیت زیر دربارهٔ کاربرد حرف اضافه (نقش‌نمای متمم) در سبک کهن ادب فارسی بحث کنید.

به دریا در، منافع بی‌شمار است
وگر خواهی سلامت، بر کنار است

۱۳- زمان و نوع فعل «بینم» را بنویسید.

۱۴- چرا «خوردن» مصدری منظم است؟

(ه) درک مطلب (۳/۷۵ نمره)

۱۵- در سرودهٔ «غزل برای گل آفتابگردان» از دیدگاه عارفانه، منظور از «آفتاب» و منظور از «آفتابگردان» است.

۱۶- ارتباط درون‌مایهٔ بیت‌های زیر را به طور خلاصه بنویسید.

دست از طلب ندارم تا کام من برآید
یا تن رسد به جانان یا جان ز تن برآید
در حبس و خلوت‌م تا وارهم به مرگ
یا پر درآورم بهر پریدنی

۱۷- با توجه به بیت زیر از حافظ، چرا نباید ناامید شد؟

هان مشو نومید چون واقف نه‌ای از سرّ غیب
باشد اندر پرده بازی‌های پنهان غم مخور

۱۸- دربارهٔ ارتباط معنایی (مفهوم مشترک) دو عبارت زیر توضیح دهید.

- از جای تهمت زده پرهیز کن.

- هر که با بدان نشیند، اگر نیز طبیعت ایشان در وی اثر نکند، به طریقت ایشان متهم گردد.

۱۹- در بیت زیر، منظور از جملهٔ مشخص‌شده چیست؟

آینه چون نقش تو بنمود راست
خود شکن آینه شکستن خطاست

(و) تاریخ ادبیات (۱/۵ نمره)

۲۰- جدول زیر را کامل کنید.

عنوان کتاب	نویسنده / سراینده
مخزن الاسرار	
.....	عنصرالمعالی کیکاووس بن اسکندر

۲۱- این بیت ناصر خسرو دربارهٔ کدام شاعر برجستهٔ ادبیات فارسی است؟ در قلمرو شعر فارسی لقب او چیست؟

اشعار زهد و پند بسی گفته است
آن تیره چشم شاعر روشن بین

دانا و توانا باشید. کنجوری

جمع

۱۵

(۱۰ نمره)

فارسی

وزارتی-

۵ تکمیلی)